

Чернівецький національний університет імені Юрія Федьковича
Навчально-науковий інститут біології, хімії та біоресурсів
Кафедра ботаніки та природоохоронної діяльності

“ЗАТВЕРДЖУЮ”

директор навчально-наукового інституту
біології, хімії та біоресурсів

_____ Руслан БЕСПАЛКО

“ _____ ” _____ 20__ року

РОБОЧА ПРОГРАМА
навчальної дисципліни
Методика формування завдань з біології та здоров'я людини

(назва навчальної дисципліни)

вибіркова

(вказати: вибіркова)

Освітньо-професійна програма **«Середня освіта (Біологія та здоров'я людини)»**

(назва програми)

Спеціальність **014.05 « Середня освіта (Біологія та здоров'я людини)»**

(вказати: код, назва)

Галузь знань _____ **01 – Освіта/Педагогіка**

(вказати: шифр, назва)

Рівень вищої освіти **перший бакалаврський**

(вказати: перший бакалаврський/другий магістерський)

Навчально-науковий інститут біології, хімії та біоресурсів

(назва факультету/інституту, на якому здійснюється підготовка фахівців за вказаною освітньо-професійною програмою)

Мова навчання **українська**

(вказати: на якій мові викладається навчальна дисципліна)

Чернівці 20__ рік

Робоча програма навчальної дисципліни «*Методика формування завдань з біології та здоров'я людини*» складена відповідно до освітньо-професійної програми Середня освіта (Біологія та здоров'я людини)
_____(назва освітньо-професійної програми, дата останнього затвердження)

Розробник(и): Решетюк Олеся Володимирівна, доцент кафедри ботаніки та природоохоронної діяльності, к.б.н.
(П.І.Б. авторів, посада, науковий ступінь, вчене звання)

Викладач (чі), що забезпечує читання даної навчальної дисципліни: Решетюк О.В., доцент кафедри ботаніки та природоохоронної діяльності, к.б.н.
(П.І.Б. авторів, посада, науковий ступінь, вчене звання)

Затверджено на засіданні кафедри ботаніки та природоохоронної діяльності

Протокол № ____ від « ____ » _____ 20__ року

Завідувач кафедри _____ **Ілля ЧОРНЕЙ**
(підпис)

Схвалено методичною радою навчально-наукового інституту біології, хімії та біоресурсів

Протокол № ____ від « ____ » _____ 202__ року

Голова методичної ради _____ **Галина МОСКАЛИК**
(підпис)

Мета навчальної дисципліни: оволодіння теоретичними засадами і практичними прийомами створення завдань різних типів, рівнів складності та дидактичного призначення.

Пререквізити: для успішного засвоєння матеріалу студенти повинні мати попередні знання та вміння, сформовані в результаті вивчення таких дисциплін: Загальна біологія (знання основних біологічних понять, законів і процесів, розуміння логіки побудови змісту шкільного курсу біології); Біологія людини (знання про анатомію, фізіологію та здоров'я людини як змістову основу шкільного курсу «Основи здоров'я»); Педагогіка (знання основних дидактичних принципів, методів і форм навчання, що є необхідними для конструювання навчальних завдань); Психологія та вікова психологія (розуміння вікових особливостей учнів, пізнавальних процесів, мотивації навчання); Методика навчання біології та основ здоров'я (*або її початковий курс*) (знання структури уроку, навчальної діяльності, принципів добору змісту, форм і методів навчання); Оцінювання навчальних досягнень учнів (*якщо така дисципліна передбачена освітньою програмою*) (знання сучасних підходів до формування й підсумкового оцінювання, критеріїв та індикаторів результатів навчання). Дані дисципліни формують у студентів розуміння: логіки навчального процесу в біології та основах здоров'я; психолого-педагогічних закономірностей побудови навчальних завдань; змісту та цілей шкільної біологічної освіти; принципів оцінювання навчальних результатів і компетентностей.

Результати навчання :

Вимоги до знань та умінь визначаються галузевими стандартами вищої освіти України. Вивчення навчальної дисципліни сприятиме формуванню загальних та фахових компетентностей.

ІК. Здатність розв'язувати складні спеціалізовані завдання в галузі середньої освіти (за предметною спеціалізацією «Біологія та здоров'я людини»), що передбачає застосування концептуальних методів біології, психології, наук про освіту та про здоров'я і характеризуються комплексністю та невизначеністю педагогічних умов організації освітнього процесу та створення здоров'язбережувального освітнього середовища на рівні базової середньої освіти.

ЗК03. Здатність застосовувати загальні наукові знання в обсязі, достатньому для формування природно-наукового світогляду та здорового способу життя і їх використання у практичних ситуаціях. ЗК04. Здатність до пошуку, оброблення та аналізу інформації з різних джерел в галузі біології, здоров'я людини, педагогіки, психології та методики викладання. ЗК08. Здатність до абстрактного мислення, аналізу і синтезу, здатність генерувати нові ідеї. ЗК10. Комунікативні навички, міжособистісна компетентність: вміння взаємодіяти з іншими людьми, організувати комунікацію учнів, працювати в команді зі своїми колегами, поєднувати в освітньому процесі учнів, їх батьків, вчителів, адміністрацію, створювати рівноправне, справедливе освітнє середовище, що сприяє навчанню всіх учнів; здатність аналізувати складні ситуації, що стосуються освітнього процесу і розвитку в особливих контекстах.

ФК01. Здатність оперувати сучасною термінологією, науковими поняттями, законами, концепціями, вченнями і теоріями біології та здоров'я людини та

вміння аналізувати шляхи розвитку сучасної біології та здоров'язбережувальних технологій. ФК02. Здатність застосовувати знання та вміння з математики, фізики, хімії та інших суміжних наук для вирішення конкретних біологічних завдань з дотриманням правил біобезпеки, біозахисту та охорони здоров'я. ФК03. Сучасні уявлення про основні принципи та методи викладання біології, основ здоров'я у закладах загальної середньої освіти різних типів, здатність до перенесення системи наукових знань зі спеціальності у площину навчального предмету, здійснення структурування та розподілу навчального матеріалу. ФК10. Уміння здійснювати добір методів і засобів навчання біології та основ здоров'я, спрямованих на розвиток здібностей учнів з урахуванням їх індивідуальних та вікових особливостей, міжособистісних взаємин школярів у групі та класі, усвідомлення рівних можливостей і гендерних питань. ФК13. Здатність здійснювати збір, реєстрацію і аналіз даних за допомогою відповідних методів і технологічних засобів у польових і лабораторних умовах, здійснювати безпечні біологічні дослідження, інтерпретувати результати досліджень, розкривати сутність біологічних явищ, процесів і технологій, розв'язувати біологічні задачі. ФК15. Здатність застосовувати сучасні методи й освітні технології, у тому числі й інформаційні, для забезпечення якості навчально-виховного процесу у закладах загальної середньої освіти. ФК16. Здатність забезпечувати об'єктивний контроль і оцінювання рівня навчальних досягнень учнів з біології та основ здоров'я, здійснювати діагностику, прогнозування ефективності та корекції освітнього процесу на основі вивчення психолого-педагогічних особливостей формування в учнів ключових та предметних компетентностей.

Вивчення навчальної дисципліни забезпечує досягнення наступних програмних результатів навчання:

ПР02. Знає та розуміє основи біологічної та здоров'язбережувальної наук на рівні, необхідному для роботи у закладах загальної середньої освіти, оперує сучасною термінологією, науковими поняттями, законами, концепціями, вченнями і теоріями. ПР08. Уміє застосовувати знання сучасних теоретичних основ біології для пояснення будови й функціональних особливостей організмів на різних рівнях організації живого, їхню взаємодію, взаємозв'язки, походження, класифікацію, значення, використання та поширення. ПР09. Володіє різними методами камеральних та польових досліджень, виконує експериментальні польові та лабораторні дослідження, опрацьовує отримані результати математичними методами, інтерпретує результати досліджень, дотримується правил академічної доброчесності, володіє різними методами розв'язування задач з біології. ПР11. Володіє практичними методами навчання біології та основ здоров'я, вміє ставити коректні питання, використовує стандартне обладнання, планує та проводить експерименти, збирає та аналізує дані, здійснює ретельний аналіз помилок та критичне оцінювання отриманих результатів. ПР12. Застосовує сучасні теоретичні та практичні основи методики навчання біології і основ здоров'я у закладах загальної середньої освіти, враховує психолого-педагогічні аспекти навчання і виховання учнів та методи діагностування досягнень учнів, здійснює педагогічний супровід процесів соціалізації та професійного самовизначення учнів, готує їх до свідомого вибору життєвого шляху. ПР13. Розробляє навчально-методичні матеріали

Тематика лекційних занять з переліком питань

№	Назва теми з основними питаннями
1	Місце завдань у структурі навчання біології та здоров'я людини.
2	Таксономія освітніх цілей (Блума, SOLO, PISA)
3	Класифікація завдань: репродуктивні, продуктивні, дослідницькі
4	Дидактичні принципи конструювання завдань.
5	Завдання компетентнісного типу та їх приклади з PISA і TIMSS
6	Завдання для розвитку критичного мислення і дослідницьких навичок.
7	Педагогічна діагностика та функції навчальних завдань
8	Принципи контролю та оцінювання знань учнів
9	Тестові та діагностичні завдання у шкільній біології та основах здоров'я
10	Формувальне оцінювання і завдання для розвитку компетентностей
11	Завдання для ДПА/ЗНО та міжнародних досліджень
12	Інклюзивний підхід та адаптація завдань для дітей з ООП

Тематика практичних занять з переліком питань

№	Назва теми (питання/завдання)
1	Інтегровані та практико-орієнтовані завдання
2	Використання цифрових технологій у створенні завдань
3	Розробка власного навчального завдання (індивідуальна робота)
4	Аналіз завдань з PISA та TIMSS: практична робота
5	Інклюзивний підхід у створенні завдань
6	Розробка тестових та діагностичних завдань
7	Створення формувальних завдань
8	Аналіз та адаптація завдань для інклюзивного навчання
9	Підсумкова робота: створення комплексу завдань

Індивідуальні науково-дослідні завдання (ІНДЗ)

№	Завдання до тем
1	Аналіз завдань PISA з біології: класифікація за таксономією Блума
2	Розробка інтегрованого завдання з біології та здоров'я людини
3	Розробка компетентнісного завдання у біології
4	Завдання для розвитку критичного мислення і дослідницьких навичок
5	Використання цифрових технологій у створенні завдань
6	Розробка діагностичного інструменту для оцінювання знань з біології
7	Аналіз ефективності тестових завдань у шкільній біології
8	Адаптація завдань для інклюзивного навчання

* ІНДЗ – для змістового модуля, або в цілому для навчальної дисципліни визначається викладачем, з урахуванням специфіки дисципліни.

Завдання для самостійної роботи студентів

Назва теми	Завдання для самостійної роботи	К-сть год.
Місце завдань у структурі навчання біології та здоров'я людини	Проаналізувати наукові статті про роль завдань у навчанні; підготувати короткий реферат	
Таксономія освітніх цілей (Блума, SOLO, PISA)	Опрацювати літературу; створити таблицю прикладів завдань за рівнями таксономії Блума та SOLO	4
Класифікація завдань: репродуктивні, продуктивні, дослідницькі	Зібрати приклади завдань з підручників та інтернет-ресурсів; класифікувати їх та написати пояснювальну записку	3
Дидактичні принципи конструювання завдань	Розробити короткий конспект із принципів та прикладів, підкріпивши посиланнями на джерела	3
Завдання компетентнісного типу та їх приклади з PISA і TIMSS	Провести аналіз завдань PISA/TIMSS; підготувати огляд	4
Завдання для розвитку критичного мислення і дослідницьких навичок	Розробити серію 3-4 завдань; описати їх навчальну цінність	4
Інтегровані та практико-орієнтовані завдання у біології та здоров'ї	Підготувати приклад інтегрованого завдання; описати його методику використання	4
Використання цифрових технологій для створення навчальних завдань	Створити цифрове завдання з використанням онлайн-інструментів (LearningApps, Kahoot!, Google Forms)	4
Педагогічна діагностика та функції навчальних завдань	Опрацювати літературу з педагогічної діагностики; підготувати конспект із прикладами	4
Принципи контролю та оцінювання знань учнів	Розробити приклади критеріїв оцінювання завдань	3
Тестові та діагностичні завдання у шкільній біології та основах здоров'я	Розробити 10 тестових завдань з біології; підготувати пояснювальні коментарі	4
Формувальне оцінювання і завдання для розвитку компетентностей	Підготувати приклад формувального оцінювання з методичними поясненнями	4
Завдання для ДПА/ЗНО та міжнародних досліджень	Проаналізувати приклади завдань із відкритих баз ЗНО; скласти власне завдання	4
Інклюзивний підхід та адаптація завдань для дітей з ООП	Розробити приклад адаптованого завдання; підготувати пояснювальний лист	4

Методи навчання

Методи організації та здійснення навчально-пізнавальної діяльності:

- словесні: пояснювально-ілюстративний (лекція, розповідь-пояснення, бесіда проблемно-пошукового характеру, діалог, обговорення в групі)

- наочні: пояснювально-ілюстративний; презентації; використання навчального обладнання, матеріалів;
- практичні (робота з навчально-методичною літературою, проектування педагогічної технології, виконання практичних завдань самостійної роботи);

Методи стимулювання і мотивації навчання: проблемно-пошукові методи; навчальні дискусії; аналіз проблемних ситуацій;

Система контролю та оцінювання

Методи контролю і самоконтролю у навчанні: поточний контроль (усні відповіді, міні-завдання, тестування на практичних заняттях); модульний контроль (письмова робота або тест за темами модуля); підсумковий контроль (розробка власного комплексу завдань з обґрунтуванням методики).

Підсумковий контроль – проводиться з метою оцінки й узагальнення контролю – *залік*.

Форми організації навчальної роботи

- загальні (групові/індивідуальні, аудиторні/поза аудиторні);
- конкретні (лекції, практичні заняття, індивідуальна/групова консультація, виконання самостійних / індивідуальних дослідницьких завдань)

Критерії оцінювання поточного та підсумкового контролю

Навчальні досягнення студентів із дисципліни оцінюються за модульно-рейтинговою системою, в основу якої покладено принцип поопераційної звітності, обов'язковості модульного контролю, накопичувальної системи оцінювання рівня знань, умінь та навичок; розширення кількості підсумкових балів до 100.

Контроль знань студентів ґрунтується на здійсненні поточного і підсумкового контролю при застосуванні таких форм і засобів діагностики, як оцінювання практичних і самостійних робіт, тестування, оцінювання індивідуальних завдань, письмове й усне опитування. Поточний контроль проводиться під час проведення практичних занять і самостійної роботи та має на меті перевірку теоретичних знань та рівня підготовленості студента до виконання конкретного прикладного завдання. Підсумковий модульний контроль проводиться з метою оцінки й узагальнення результатів навчання на завершальному модульному етапі.

Контроль успішності студентів з урахуванням поточного і підсумкового оцінювання здійснюється відповідно до навчально-методичної карти, де зазначено види й терміни контролю. Систему рейтингових балів для різних видів контролю та порядок їх переведення у національну (4-бальну) та європейську (ECTS) шкалу подано у таблицях.

Розподіл балів, які отримують студенти

Поточне оцінювання <i>аудиторна та самостійна робота</i>)												Кількість балів (залікова/екзаменаційна робота)		І Н Д	Сумарна к-ть балів	
Змістовий модуль 1						Змістовий модуль 2								5		
T1	T2	T3	T4	T5	T6	КР	T7	T8	T9	T10	T11					КР
						5										

T1, T2 ... T12 – теми змістових модулів, КР – контрольна робота

Шкала оцінювання: національна та ЄКТС

Оцінка за національною шкалою	Оцінка за шкалою ECTS	
	Оцінка (бали)	Пояснення за розширеною шкалою
Відмінно	A (90-100)	відмінно
Добре	B (80-89)	дуже добре
	C (70-79)	добре
Задовільно	D (60-69)	задовільно
	E (50-59)	достатньо
Незадовільно	FX (35-49)	(незадовільно) з можливістю повторного складання
	F (1-34)	(незадовільно) з обов'язковим повторним курсом

Перелік питань для самоконтролю та підсумкового контролю навчальних досягнень студентів

Перелік питань для самоконтролю

Модуль 1. Теоретико-методичні засади створення завдань

1. Що таке навчальне завдання та яке його місце у структурі навчання біології та здоров'я людини?
2. Які основні функції завдань у навчальному процесі?
3. Що таке таксономія освітніх цілей? Назвіть основні рівні таксономії Блума та SOLO.
4. Які особливості завдань репродуктивного, продуктивного та дослідницького типів?
5. Назвіть основні дидактичні принципи конструювання завдань.
6. Що таке завдання компетентнісного типу? Наведіть приклади із PISA та TIMSS.
7. Які завдання сприяють розвитку критичного мислення та дослідницьких навичок?
8. Які особливості інтегрованих та практико-орієнтованих завдань у біології та здоров'ї людини?
9. Як цифрові технології змінюють підходи до створення навчальних завдань?

Модуль 2. Діагностика і використання завдань у навчанні

10. Що таке педагогічна діагностика та які її функції у навчанні біології?

11. Які основні принципи контролю та оцінювання знань учнів?
12. Які типи тестових та діагностичних завдань використовуються у шкільній біології та основах здоров'я?
13. Що таке формувальне оцінювання? Наведіть приклади.
14. Які завдання використовуються для підготовки до ДПА/ЗНО та міжнародних досліджень?
15. Що таке інклюзивний підхід у створенні завдань? Як адаптувати завдання для учнів з ООП?

Питання для підсумкового контролю

1. Дайте визначення поняття «навчальне завдання» та поясніть його роль у навчанні біології.
2. Поясніть різницю між репродуктивними, продуктивними та дослідницькими завданнями.
3. Опишіть таксономію Блума та її застосування у створенні завдань з біології.
4. Наведіть приклади завдань компетентнісного типу з використанням матеріалів PISA та TIMSS.
5. Опишіть основні дидактичні принципи створення завдань.
6. Розробіть приклад інтегрованого завдання з біології та здоров'я людини.
7. Охарактеризуйте роль цифрових технологій у формуванні завдань та надайте приклади.
8. Поясніть, що таке педагогічна діагностика та наведіть приклад її застосування у шкільній біології.
9. Опишіть принципи контролю та оцінювання знань учнів у біології та основах здоров'я.
10. Розробіть приклад формувального оцінювання для теми з біології.
11. Як організувати інклюзивне оцінювання завдань? Наведіть приклади адаптацій.

Зарахування результатів неформальної освіти

У межах навчальної програми передбачено, що студенти можуть зараховувати результати своєї неформальної освітньої діяльності як частину навчальних досягнень курсу. Це сприяє розвитку компетентностей, активної громадянської позиції та професійної майстерності майбутніх учителів біології та основ здоров'я.

До видів діяльності, які можуть бути зараховані як результат неформальної освіти, належать:

1. Участь у тренінгах, воркшопах, майстер-класах з методики викладання біології та здоров'я людини; застосування отриманих знань у практичній діяльності.
2. Участь у наукових та освітніх заходах: конференціях, симпозіумах, вебінарах, семінарах.
3. Проектна діяльність: створення власних навчальних чи дослідницьких проектів з біології та здоров'я людини.

4. Волонтерська діяльність: участь у громадських освітніх, екологічних чи просвітницьких ініціативах.
5. Інтернет-ресурси та самоосвіта: проходження онлайн-курсів, опрацювання наукових та методичних матеріалів.
6. Участь у конкурсах та олімпіадах з біології, педагогіки або природничих наук.
7. Культурно-освітні заходи: екскурсії, польові дослідження, наукові кемпи, тематичні лекції.
8. Ініціативна діяльність: організація освітніх заходів, створення блогів або навчальних відео, участь у педагогічних ініціативах.

Критерії зарахування результатів неформальної освіти:

- Якість і рівень виконаної діяльності;
- Відповідність тематиці курсу;
- Наявність підтверджувальних матеріалів (сертифікатів, фотозвітів, описів діяльності, відео тощо).

Форма звіту студента:

Студент готує короткий письмовий звіт про виконану діяльність, де зазначає: назву заходу, дату, місце проведення, опис виконаної роботи, власні результати та рефлексію. До звіту додаються копії підтверджуючих документів.

Ця діяльність фіксується у навчальному портфоліо студента та може бути зарахована викладачем як частина індивідуальних досягнень у межах курсу.

Рекомендована література:

Основна

1. Методика навчання біології: навчальний посібник. Полтава: Полтавський національний педагогічний університет імені В. Г. Короленка, 2023. 145 с. <http://dspace.pnpu.edu.ua/bitstream/1...%97.pdf>
2. Методичні рекомендації на 2024-2025 навчальний рік для програми «Біологія. 7-9 класи». https://man.osv.org.ua/news/1745415437/?utm_source=chatgpt.com
3. Формування ключових компетентностей на уроках біології через використання педагогічних інновацій : методичний посібник / укл. Бортнічук Т.Я. 2014. 27 с. <https://naurok.com.ua/metodichniy-posibnik-f-41716.html>

Додаткова (допоміжна)

1. Anderson L., Krathwohl D. *A Taxonomy for Learning, Teaching, and Assessing*. — https://bit.ly/3PISA_Taxonomy
2. OECD (PISA) *PISA 2022 Assessment and Analytical Framework*. — <https://www.oecd.org/pisa/>
3. Biggs J., Tang C. *Teaching for Quality Learning at University*. McGraw-Hill Education, 2011.
4. TIMSS & PIRLS International Study Center. — <https://timssandpirls.bc.edu/>
5. Marzano R. J. *The Art and Science of Teaching*. ASCD, 2007.
6. Black P., Wiliam D. *Inside the Black Box: Raising Standards Through Classroom Assessment*. Phi Delta Kappan, 1998. — https://bit.ly/3Black_Wiliam
7. Ministry of Education of Ukraine. *Державні стандарти та програми з біології*. — <https://mon.gov.ua/ua>

Інформаційні ресурси

1. Національне агентство із забезпечення якості освіти. **Методичні рекомендації щодо**

- компетентнісно орієнтованих завдань.** <https://naqa.gov.ua>
2. Методичні рекомендації щодо проведення державної підсумкової атестації з біології ... (МОН України). https://zakon.rada.gov.ua/rada/show/v9-86290-03?utm_source=chatgpt.com#Text
 3. *Assessment for Teaching* — Patrick Griffin (Cambridge, 2017). [cambridge.org/highereducation/books/assessment-for-teaching/5FFB6C4163D8E9B9B0CECE3AB8B65C45?utm_source=chatgpt.com](https://www.cambridge.org/highereducation/books/assessment-for-teaching/5FFB6C4163D8E9B9B0CECE3AB8B65C45?utm_source=chatgpt.com)
 4. *Designing and Teaching the Secondary Science Methods Course: An International Perspective* (Springer, 2017). https://link.springer.com/book/10.1007/978-94-6300-881-5?utm_source=chatgpt.com
 5. PISA Released Items — Science (PDF). https://www.acer.org/files/pisa_relitems_sc_1.pdf?utm_source=chatgpt.com
 6. PISA Released Items (комп'ютерні версії) / архіви. https://nces.ed.gov/surveys/pisa/educators.asp?utm_source=chatgpt.com
 7. Sample Tasks from the PISA 2000 Assessment (PDF). https://www.oecd.org/content/dam/oecd/en/publications/reports/2002/05/sample-tasks-from-the-pisa-2000-assessment_g1gh26c2/9789264194274-en.pdf?utm_source=chatgpt.com

Політика академічної доброчесності

Питання плагиату та академічної доброчесності регламентуються ЗУ «Про вищу освіту» та локально-правовими актами ЗВО: Правила академічної доброчесності у Чернівецькому національному університеті імені Юрія Федьковича https://drive.google.com/file/d/1EzBsehqERCEzxJwWerz6_eTUFUBGv4o/view.

Положення про виявлення та запобігання плагиату у Чернівецькому національному університеті імені Юрія Федьковича https://drive.google.com/file/d/16eJk4gKG5oJII2ot4UeSq2_BSgadrPl_/view
та Етичний кодекс Чернівецького національного університету імені Юрія Федьковича https://drive.google.com/file/d/1CB4AIMVXSAykF_CepI-k98GPc9E8KznQ/view